

Ligeledes savner jeg i de kliniske vignetter at høre om, hvilken betydning terapeutens indre subjektive verden har for netop det at udvikle evnen til intersubjektivitet. Dette omtales meget omhyggeligt uden at beskrive modoverføring.

Trods disse små knaster, vil jeg slutte med at ønske Gro Trondalen tillykke med bogen og udtrykke min taknemmelighed for det kæmpe arbejde, hun har gjort. Jeg tror dette er begyndelsen til noget, alle musikterapeuter vil have gavn af fremover.

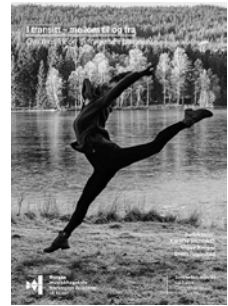
BOGANMELDELSE

I transitt – mellom til og fra

Om musikk og deltagelse i barnevern

Anmeldt af **Stine Lindahl Jacobsen**,
PhD, Lektor ved Aalborg Universitet,
Aalborg. Kontakt: slj@hum.aau.dk

Karete Stensæth, Viggo Krüger & Svein Fuglestad (ed.). Skriftserie fra Senter for musikk og helse, vol. 9. NMH-publikasjoner 2016:4. Norges Musikkhøgskole.

Bogen er den niende antologi i skriftserien fra Senter for musikk og helse og har sit fokus på arbejdet med musik og udsatte børn og unge i "barnevernet" i Norge. Der har i de sidste par år været en øget interesse for at anvende musik og musikterapi indenfor barnevernet i Norge, og flere af bogens tværfaglige forfattere har holdt oplæg til konferencen *Musikk, deltagelse, barnevern*, der, ligesom bogen, er et samarbejde mellem universitetet i Bergen og universitetet i Oslo. Antologiens øvrige forfattere er Dag Jessen, Elisabeth Backe-Hansen, Jan Storø, Gro Trondalen, Anna Helle-Valle, Ane Bergset Mandal, Liv-Jorun Bergset, Merete Hoel Roaldsnes, Brit Ågot Bröske-Danielsen, Vegar Richter Stor-sve, Lars Tuastad, Daniel Løsnet Kristiansen, Astrid Strandbu og Morten Lorentzen.

Det gennemgående tema er en ressourceorienteret forståelse af at deltage i musik-

ken, idet musikdeltagelse kan give mulighed for udvikling og oplevelser af anerkendelse, tilhørsforhold og livslang læring. Indenfor området af udsatte børn og unge kan der, også i Danmark, være en overvægt af en problemorienteret forståelse af barnet og den unge, hvor de reduceres til uhensigtsmæssig adfærd og forstyrrelser i udviklingen, men forfatterne har et forfriskende tydeligt ønske om at lade børnene og de unges udtryk træde frem med fokus på mestring og empowerment. Det handler om at bruge musikken til dels at få kontakt med de unge og dels som middel til, at de unge kan udtrykke sig og finde deres ressourcer frem. Den gensidige respekt og motivationen om at ville mødes er altafgørende.

Bogen er opdelt mellem teorigrevne kapitler og praksisorienterede kapitler samt et kapitel omkring pædagoguddannelsen og

pædagogers brug af musik i arbejdet med børn og unge i børneværnet. I det første kapitel filosoferes over, hvordan deltagelse kan opstå og forstås ud fra samfundsmæssige, politiske og etiske sammenhænge, samt hvordan fællesskabet og individets behov spiller sammen eller ej i musikedtagelse. I kapitel 2 diskuteres begrebet medvirkning dels som noget man har ret til og ansvar for som borger i et samfund, og dels som noget, der positivt bidrager til den unges udvikling. Det handler om at bruge musikken til at få børn og unge til at medvirke gennem et fokus på gruppen og et fokus på at reducere magtlighed. I kapitel 3 tages udgangspunkt i den unges ønske om at være normal og blive voksen på trods af svære opvækstvilkår, samt hvordan musikprojekter i efterværns tiltag kan støtte inklusion i samfundet og overgangen til voksenlivet. I kapitel 4 fokuseres på, hvordan musik kan bruges til at styrke børn og unges livlange læring og mindske risikoen for marginalisering. Her inddrages relevant børneværnsforskning og en casebeskrivelse, der illustrerer læringsprocesser og musikterapi som værktøj til at fremme denne læring.

Pædagoguddannelsen ved Høgskolen i Oslo og Akerhus har valgfaget "Kreativt musikværksted", der ledes af musikterapeut Svein Fuglestad. I kapitel 5 argumenterer han for relevansen af dette valgfag med udgangspunkt i interview med de studerende samt relevante teoretiske perspektiver. Bl.a. gennem improvisationsevner skal de pædagogstuderende gerne opbygge mod til at udforske egne grænser og møde sårbare unge med humor, respekt og kreativitet.

De sidste 5 kapitler er praksisorienterede og indeholder et væld af illustrative casebeskrivelser ofte krydret med teoretisk rammesætning og perspektivering, der giver stof

til eftertanke og informerer om et felt, som ellers ikke er beskrevet meget i musikterapilitteraturen. Musikterapi som middel til anerkendelse i et projekt med udsatte børn og deres mødre beskrives i kapitel 6, mens samfundsmusikterapi med omsorgssvigtet børn i børnehaver udforskes i kapitel 7. Musikterapi og systemteoretisk tilgang med børn og unge i plejefamilier præsenteres og drøftes i kapitel 8, mens et igangværende ph.d. projekt omhandlende gruppemusikterapi med mindreårige flygtninge med fokus på positiv psykologi og afledning af traumer beskrives i kapitel 9. Et aktuelt ph.d. studie i rusforebyggende koncert for konfirmander er omdrejningspunktet for kapitel 10, mens kapitel 11 præsenterer en case med sangdeling med ruspatienter med fokus på bevidstgørelse af rusrelaterede musikpræferencer og identitetsarbejde i en ressourceorienteret tilgang. I det sidste kapitel hører vi om 15 års erfaring med musikteater som identitetsværksted for unge i børneværnsregi, hvor de unges rettigheder styrkes i forhold til deltagelse, fritid og muligheder for uddannelse.

Samlet set har bogen ikke til hensigt at være en omfattende teoretisk håndbog omkring musikterapeutisk arbejde med børn og unge inden for børneværnet. Til gengæld tilbyder den perspektiver omkring, hvordan vi kan forstå dette felt i forhold til musikedtagelse og en ressourceorienteret tilgang og binder dette sammen med spændende og illustrative praksiseksempler fra flere forskellige kontekster. Bogen er et vigtigt bidrag til musikterapilitteraturen og til udviklingen af musikterapi med udsatte børn og unge. Den er bestemt relevant for både forskere, praktikere og studerende både i musikterapifeltet og andre relaterede felter.